

Úvodem

Vánoce v roce 2005 byly před tříletou odmlkou poslední, kdy orchestr BOLECH koncertoval. Nevím, co bylo příčinou praktického rozpadu kdysi slavného tábořského tělesa, možná únava z dramaturgie, nedostatek motivace, opotřebením hráčů věkem... Nevím, i když jsem „do Bolechu chodil“. Poptávka po tradičním vánočním koncertě Hej, Mistře v Tábořském divadle byla přítom tak silná, že město Tábor přizvalo v roce 2006 k provedení České mše vánoční orchestr z Písku. Možná, že právě to bylo důvodem toho, že se v roce 2008 skupinka muzikantů dojíždějících do třeboňského orchestru, houslistka Mirka Kloboučnicková, violistka Lenka Nováková, houslistka Milada Lutovská a čelista Vladimír Elner, rozhodli, že se pokusí dát dohromady pár lidí a orchestr, jehož historie sahá do roku 1877, vzkřísit. Z vyprávění vím, že to byla především Mirka Kloboučnicková, která tuto myšlenku vehementně prosazovala, a Lenka Nováková, která si obstarala seznam hráčů starého orchestru a zvala potenciální členy na první zkoušku. Byla to také ona, která pozvala mne. Na první zkoušce nás bylo málo, sedm, osm, nevím, ale důležitá byla účast Pavla Menharta jako dirigenta. Co víc si v dané chvíli přát, měli jsme chuť, dirigenta a díky němu také kde zkoušet. Ne však na dlouho. Začali jsme zkoušet vánoční koncert 2008, poslední za pořadatelsví města Tábor a pod taktovkou Pavla Menharta. Na koncertě ve vyprodaném velkém sále Divadla Oskara Nedbala v Táboře dne 20. prosince 2008 nás nakonec hrálo 37 a byl to velký úspěch, když Tábořské obecnstvo dalo najevo svou radost nad návratem orchestru dlouho trvajícím potleskem vestoje.

Nově, jinak

V průběhu zkoušek jsme také hodně přemýšleli jak dál. Měl jsem dost nápadů a některé jsem uskutečnil. Tím asi nejviditelnějším bylo ušití koncertních šatů pro všechny ženy v orchestru a založení www stránek. Mé počínání ocenil tehdejší dirigent a na členské schůzi v lednu 2009 mne navrhl do funkce předsedy spolku. Následně pak na můj návrh, co by nového předsedy, byl zvolen také nový výbor. Chtěl jsem Sašu Daňhelovou, dnes Novotnou, a Martinu Ježkovou, dnes Stránskou, do jakéhosi realizačního týmu, Helenu Hýnovou do vedení smyčců, Martina Jirásko do vedení dechové sekce, Jiřího Sychu coby nového dirigenta a Vladimíra Elnera pro jeho bohaté zkušenosti jako poradce v orchestrální práci. Pavel Menhart byl jako vojenský dirigent záhy převelen do Olomouce a s jeho odchodem jsme na dlouho ztratili i možnost zkoušek v prostorách tábořské vojenské posádky.

Jako předseda jsem si uvědomoval nutné změny a vytyčil cíle:

1. Zavést do fungování spolku pestrý život založený na čisté dobročinnosti vedené láskou k muzice a chutí něco dělat bez nároků na peněžitou odměnu, učinit jej přitažlivým, zlepšit jeho hospodaření.
2. Přivést nové hráče všech nástrojových skupin, zejména dechových nástrojů a bicích, docílit plného symfonického obsazení, zvláště se věnovat mládí jako zajištění budoucnosti spolku.
3. Vytvořit nový obraz (image spolku, obstarat koncertní oblečení alespoň žen), přívětivě vystupovat v jednání s partnery ve snaze smazat nálepku starého orchestru, zapojit se v dobročinnosti.
4. Vytvořit si kromě Vánoc i další koncertní příležitosti, ve výběru skladeb opustit stará klišé a vymanit se ze sevření ohraných skladeb, zatraktivnit program a dát našim koncertům noblesu. Díky pochopení, skromnosti a svornosti hráčů, osobnímu nasazení čelních představitelů spolku a pomoci dobrodinců se povedlo skoro všechno!

Dramaturgie, forma

Aby orchestr hrál celý rok a nejen pár měsíců před Vánocemi, navrhl jsem ještě počátkem roku 2009 zařadit do koncertního plánu kromě Vánoc jako novou tradici koncert k Evropskému dni hudby vždy 21. června podle svátku La nuit de la musique 21. 6., který jsem zažil v Paříži, kdy se

v tu noc hudba linula snad z každého kostela, baru a nároží známých bulvárů. Pro tuto myšlenku jsme našli velké pochopení a vstřícné jednání odboru kultury města Tábora. Město dalo k dispozici jeden ze čtyř bezplatných pronájmů malého sálu Divadla Oskara Nedbala. Hned první koncert konající se 21. června 2009 byl průlomový – za dirigování Jiřího Sychy jsme provedli skladby nových autorů jako Nikolaj Rimskij – Korsakov, Leon Delibes, Josef Suk ... Troufli jsme si i na Jaro z Vivaldiho Čtvera ročních období ... Byli jsme šťastni. Myšlenka dne či noci hudby se v Táboře oproti Paříži neujala, zúžila se na účinkování jediného tělesa a vydržela po dobu krásných pěti let, až zanikla docela, avšak noblesně, nádherným provedením Dvořákovy Lužanské mše v nastudování Jiřího Sychy v kostele Proměnění Páně v Táboře 21. června 2014 za pořadatelství pěveckého spolku DOMINO.

Dalším významným zlomem ve výběru skladeb byl koncert na Vánoce roku 2011. Tehdy přišel Vladimír Elnér s návrhem věnovat první část vánočního koncertu 170. výročí narození Antonína Dvořáka. Sestavil nádherný program výlučně z Dvořákových skladeb a sám se ujal také jejich nastudování. Najali jsme sólisty opery Jihočeského divadla, a tak na vyprodaném koncertě zazněly krom jiného My cizinou jsme bloudili, Rusalčina píseň o měsíčku a neméně slavná árie Vodníka o Rusalce. Tradiční provedení Rybovy České mše vánoční jsme mezi jednotlivými částmi zpestřili veselými výstupy Dětského recitačního kroužku Lenky Krčkové z Českých Budějovic. Rád na tomto místě zmiňuji podíl Václava Matouška, který pro nás připravil hratelné noty a později dal svými aranžemi nový rozměr možností orchestru; jeho aranžmá poznamenala téměř každý náš koncert a neuvěřitelně obohatila notový archiv našeho spolku.

Záleželo nám na tom, aby každý koncert měl úroveň a jistou noblesu. Myslím, že tomuto záměru velmi pomohlo nejen naše krásné oblečení a hezké chování, ale také průvodní mluvené slovo. Nedostižnou v něm byla vždy Helena Hýnová, která se z místa koncertního mistra zvedla a z paměti, bez jediného zadrnutí a s milým úsměvem řekla přesně to, co měla.

Dobročinnost

Ještě v roce 2009 jsme byli osloveni tábořským Lions Clubem. Táborští lvi si přáli naše účinkování na benefičním koncertu v lednu roku 2010. Vyhověli jsme, benefiční koncert pro LIONS CLUB Tábor se konal 15. ledna 2010 s pestrým programem počínaje A. Vivaldim a konče L. Bernsteinem a A. L. Webberem za ne příliš velkého zájmu diváků. A nebylo divu, režie celého večera byla tak trochu sama pro sebe. Navrhl jsem pořadatelům jinou koncepci, jejíž ústřední myšlenkou bylo omezení mluveného slova a vystoupení nějaké známé tváře.

Na benefičním koncertě roku 2011 se tou tváří stala popová zpěvačka Tereza Černochová, ke které mne přivedl módní návrhář Josef Klír, s nímž moje firma v té době spolupracovala. Měl jsem tehdy s Terezou Černochovou domluvenu první schůzku, společnou snídani v restauraci Savoy v Praze. V jedenáct jsem ji spatřil, usměvavou ve slušivém kloboučku. „Mohu Vás oslovovat křestním jménem?“ ptám se a ona na to: „No to musíte.“ Nabídku účinkovat na dobročinném koncertě s amatérským orchestrem přijala celkem bez podmínek, jen „...chtělo by to ještě nějaká sága (saxofony)...“ A tak jsem začal jednat s panem Valešem, kapelníkem Swing Bandu Tábor. Slovo dalo slovo a dne 11. března 2011 jsme se sešli v počtu asi sedmdesáti muzikantů s Terezou na jednom jevišti. My v Bolechu jsme hráli jako o život, abychom se silou zvuku alespoň trochu vyrovnali kolegům ze Swing Bandu a bylo to úžasné.

Podobnou koncepci jsem se snažil udržet také pro poslední koncert věnovaný tábořským „lvům“ o rok později 16. března 2012 s pestrým programem a mnoha sólisty střídavě pod taktovkou Vladimíra Elnera a Jaroslava Sojky. Krátce na to vystupoval v Táboře Ivan Ženatý, přednesl za doprovodu Jihočeské filharmonie Brahmsův houslový koncert. Osmělili jsme se a o přestávce zaklepli na dveře jeho šatny. Přijal nás vlídně a přijal i náš návrh zapojit se do našeho dalšího dobročinného projektu, zalistoval ve svém diáři a nabídl nám čtyři po sobě jdoucí dny, které měl ještě volné, jasně, tři dny na zkoušky a čtvrtý den koncert, a hráli bychom Beethovenův houslový koncert, co říkáte? ANO, ANO, ANO! Ujednáno! Celý rok jsme se neviděli a neslyšeli. Večer před první zkouškou stál ve smlouvenou dobu v recepci hotelu NAUTILUS s houslemi v ruce. Koncert se

konal 16. března 2013 za slušného zájmu obecnstva a přinesl překvapivě velký výtěžek, který jsme věnovali občanskému sdružení KAŇKA.

Ústřední postavou posledního dobročinného koncertu, který jsme provedli dne 27. dubna 2014 ve prospěch Domácího hospice JORDÁN v Táboře, byla italská klavírní virtuózka Irene Veneziano. Tu jsme potkali rok předtím na párty po jejím koncertě pro účastníky textilního veletrhu v Lago di Como. Jako muzikanti jsme si brzy velmi porozuměli a slíbili si přátelství v „knize tváří“, tedy ve Facebooku. Tam jsme také dojednali její účinkování v Táboře, podrobnosti její cesty a program. Čtvrtý klavírní koncert L. v. Beethovena v jejím podání byl úchvatný a nikdy nezapomenu na její půvabná slova „Děkuji, zahrají Saint-Saens Toccata“, kterými utišila nadšením bouřící obecnstvo a ohlásila svůj sólový přídavek. K úžasné atmosféře tohoto koncertu přispěl v jeho druhé části Tábor Superstar Band, který za našeho vitálního doprovodu dal ty nejznámější melodie z West Side Story L. Bernsteina opět ve skvělé úpravě Václava Matouška.

Další koncerty

Poté, co jsme v roce 2014 odehráli poslední koncert k Evropskému dni hudby, pustili jsme se do nových projektů, abychom na jaře nezůstali nečinní. A tak jsme v roce 2015 na popud dramaturgie tábořského divadla připravili koncert operetních melodií, který měl dokonce dvě reprízy. Od začátku byla příprava postížena potížemi s nalezením zpěváků, kteří měli buď vysoké požadavky na honorář anebo neměli čas nebo partnera. V rámci tohoto hledání jsem také podal inzerát na HAMU a dva měsíce před koncertem se mi ozvala tehdy studentka Zuzana Benešová, a to velmi rozhodně: „Chci zpívat, co pro to mohu udělat?“ Odpověděl jsem obratem bez váhání: „Najděte si tenorového partnera.“ Odpověď přišla záhy: „Mám ho! Co teď?“ Navrhl jsem schůzku a brzy jsme se domluvili nejen na zpívání operet, ale i na dlouhodobější spolupráci. Koncert operetních melodií se konal ve velkém sále tábořského divadla 24. května 2015. Byl krásný, hráli jsme Nedbala, Kálmána, Strausse, Frimla, Piskáčka... mnohdy z rukou psaných not posháněných všude možně. V roce 2016 jsme 8. května navázali koncertem „Bolech tančí“. Mottem bylo: *„My v našem orchestru každý koncert silně prožíváme, když hrajeme Nedbalův Valse triste, plakali bychom, když hrajeme Rusalku sníme spolu s ní ve svítu měsíce, a když hrajeme tance, tančili bychom...“*

Stejně krásná spolupráce jako se Zuzanou Benešovou byla a je s dalšími zpěváky. Rád bych uvedl Karolínu Bubleovou Berkovou, ke které má náš spolek dlouhodobý a velmi krásný vztah, Olgu Vít Krumpholzovou, Vladimíra Doležala a Lukáše Hynek-Krämera. Ti všichni byli častými hosty našich vánočních koncertů a Rybova Česká mše vánoční v jejich podání nabyla rozměrů nebývalé nádhery. Vynikající muzikanti, profesionálové působící v předních českých symfonických tělesech jako houslista Tomáš Hubka nebo kontrabasista Jan Buble, oba původem z Tábora, nám byli vždy a ochotně nápomocni radou i výpomocí. Vzpomínám si na první setkání s Tomášem Hubkou, když jsem jej žádal v jisté nouzi o pomoc: „Jako Táborák bych se propadl hanbou, kdybych něco chtěl zaplatit...“ a pomohl, tehdy na místě koncertního mistra, ale i jindy, stejně jako Jan Buble, skromně a kdekoli.

V roce 2011 nám město Tábor poskytlo možnost účinkovat v programu Tábořských setkání, vždy v neděli dopoledne v kostele Proměnění Páně, kde dříve koncertovala velmi úspěšně vojenská hudba tábořské posádky. Ta byla zrušena a mnoho jejích muzikantů hrálo a hraje v našem orchestru dosud. S pýchou jsme navázali na slavné koncerty posádkové hudby, ale s postupným stupňováním požadavků správy kostela na duchovní čistotu programu jsme se rozhodli pro další místa, která město Tábor skýtá. V neděli 13. září 2015 dopoledne jsme zopakovali koncert operetních melodií v přeplněném velkém sále Střelnice a v neděli 18. září 2016 dopoledne jsme na závěr Tábořských setkání zahráli filmové melodie na hlavní scéně na Žižkově náměstí. To pro nás byla velká událost - hráli jsme poprvé na tak velké scéně a před tak početným obecnstvem. Všechny skladby opět v úpravě Václava Matouška. Nespornému úspěchu koncertu pomohlo skvělé ozvučení orchestru, o nějž se postaral mistr zvuku z tábořského divadla David Jurán, a zejména úžasná práce dirigenta Tomáše Křemena, který s námi s výjimkou jedné skladby nastudoval nově celý program za nebývalé krátkou dobu pouhých čtyř týdnů.

Soustředění

V těch pouhých čtyřech týdnech se však konalo také víkendové soustředění, a to od 19. do 21. srpna 2016 na zámku v Nových Hradech. Soustředění bylo zakončeno koncertem „nanečisto“, na němž zazněly právě nově nastudované filmové melodie.

S myšlenkou soustředění přišli postupně Jiří Sycha a Helena Hýnová. První se uskutečnilo ve dnech 1. až 3. července 2011 v horské chatě U Teplé Vltavy na Kvildě za skromné účasti asi 16 hráčů a značné nástrojové nevyrovnanosti. I tak jsme v závěru vystoupili s programově pestrým koncertem v místním kostele. Soustředění mělo význam stejně jako všechna, která pravidelně každý rok následovala. Pamatuji si moudré hodnocení Vladimíra Elnera: „Takové soustředění vydá za deset zkoušek“ a ještě při jiné příležitosti jím pronesené jiné moudro: „Lidé vám odpustí nějakou tu notičku zametenou pod koberec, když do muziky dáte srdíčko.“

Vladimír Elner se také postaral o jistý zlom v zájmu o soustředění, a to jednak zajímavým programem a cílem, kterým byl nácvik orchestrální souhry a zdokonalování výrazových prostředků hry orchestru, avšak hlavně tím, že každého osobně pozval. To bylo ve dnech 16. až 18. srpna 2013 v zámku v Rožmberku nad Vltavou. Tam nás bylo už 43!

Soustředění orchestru ve dnech 21. až 23. srpna 2015 v zámku v Nových Hradech vedl Jan Buble, který na úvod závěrečného koncertu před zámek představil náš spolek velmi osobitě, ale pravdivě, když řekl: „Tohle není normální orchestr, tohle je amatérský orchestr v nejlepší smyslu toho slova, orchestr plný lidí, kteří jej milují.“

Soustředění orchestru o rok později ve dnech 19. 8. až 21. 8. 2016 na zámku v Nových Hradech pod vedením mladého tábořského dirigenta působícího v Brně Tomáše Křemena bylo zase jiné. Cíl byl však jasný, šlo o nastudování melodií ze slavných filmů Tenkrát na západě, Poklad na Stříbrném jezeře, Hobbit, Titanic, Velká země a dalších, všechno v úpravě Václava Matouška. Tento program jsme o tři týdny později předvedli na Žižkově náměstí v rámci Tábořských setkání.

Poděkování závěrem

Po celou dobu našemu spolku pomáhalo a podporovalo je mnoho lidí, institucí a firem. Byli to například vojáci v Táboře, kteří nás vzali na milost, když jsme ztratili možnost zkoušení v ZUŠ Sezimovo Ústí, a nabídli nám velkoryse prostory Domu armády. Byla to firma iis servis v Táboře, která nám zhotovila první www stránky a zajistila hostování. Naučili jsme se využívat je nejen k zviditelnění našeho spolku a jeho činnosti, ale zejména sami pro sebe při sdílení informací a především notových partů. Později v této pomoci pokračovala firma NWT Computer Tábor, která nám navíc umožnila reklamu na svém světelném panelu u Černých mostů. Také moje firma KOLOVRAT, ČM Chýnov stále pomáhá v logistice, když dává k dispozici firemní dodávku včetně mne nebo mé paní jako řidiče. Jednota OD Tábor nám pravidelně dodává chutné občerstvení před každým vánočním koncertem, RATAX Tábor nám vede účetnictví a podává daňová přiznání (jen tak mimochodem, hospodaříme velmi dobře, původní zůstatek zhruba sedm tisíc korun starého Bolechu jsme mnohonásobně zvětšili), advokát JUDr. Jan Vobr nám letos vydatně pomohl s novou registrací spolku. Těm všem patří poděkování, stejně jako všem dirigentům, panu Václavu Matouškovi, Heleně Hýnové a mnoha dalším nejmenovaným, kteří se bezesporu na úspěšném období posledních osmi, devíti let podíleli, někdo víc, někdo méně, ať velkými dirigentskými gesty anebo prostým stěhováním inventáře, hlavně však láskou k muzice a našemu spolku. Jednou mne dojala Martina Mašátová bezprostředním vyznáním: „Víš, já náš orchestr miluju,“ k tomu dodávám:

A je nás mnoho takových!

Ing. Vladimír Vancl – předseda výboru spolku